

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 40526**Nom:** Complementos per a la formació disciplinària en l'especialitat de llengua catalana (valencià) i la se**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Anual

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Complementos per a la formació disciplinària de l'especialitat de llengua catalana(valencià) i la seva	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MARTI CLIMENT ALICIA

RESUM

La matèria *Complementos per a la formació disciplinària* pretén proporcionar alguns elements claus per a la formació que traspassen els límits del currículum: la relació de la didàctica de la llengua i la literatura amb les ciències del llenguatge, els programes específics d'atenció a la diversitat, l'educació plurilingüe i el paper que li correspon al professorat de llengua i literatura en l'estructura d'un centre de Secundària, entre d'altres. En definitiva, l'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar a l'alumnat un camp de visió ampli, que li permeta entendre amb major perspectiva i complexitat el marc educatiu en el qual va a inserir-se.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els coneixements previs necessaris són els propis d'un titulat d'àrees com la filologia, ciències de la comunicació o les humanitats, amb atenció especial a la competència literària, lingüística i comunicativa que qualsevol professor de valencià d'Educació Secundària ha de posseir.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D'APRENTATGE

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.

Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.

Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.

Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.

Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.

Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.

Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible

Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.

Informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació

personal, acadèmica i professional dels fills.

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Les competències en el currículum de Secundària

- 1.1. Finalitats educatives i competències
- 1.2 Les competències del desenvolupament curricular a la pràctica docent.

2. L'educació plurilingüe en el context escolar valencià

- 2.1. Els programes d'educació plurilingüe en el sistema educatiu valencià.
- 2.2. Marc Comú de Referència i el Portafoli Europeu de les Llengües.
- 2.3. La diversitat sociolingüística a l'aula. L'actitud cap a les llengües i els seus parlants.
- 2.4. L'ús de les llengües al centre escolar. El projecte lingüístic de centre (PLC).

3. L'atenció a la diversitat en l'aprenentatge lingüístic i literari i els programes específics

- 3.1. Educació inclusiva i atenció a la diversitat en els centres de Secundària.
- 3.2. L'atenció a la diversitat i les dificultats d'aprenentatge.
- 3.3. Mesures d'inclusivitat per a la millora de l'èxit escolar.

4. El professorat de llengua i literatura i el centre d'educació secundària

4.1. Les competències docents.

4.2. Les funcions del professorat de Llengua i Literatura en el centre de Secundària.

5. L'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en l'educació lingüística i literària

5.1. Les TIC i l'educació lingüística.

5.2. Les TIC i l'educació literària.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	48,00
Total hores	48,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	102,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	102,00

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. Es fomentarà un acostament crític als diversos postulats teòrics que s'hi aportaran sense excloure les exposicions magistrals que la matèria pot exigir.

La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials

1. Classes teoricopràctiques en les quals es treballaran els continguts de l'assignatura, es debatran i realitzaran activitats utilitzant diversos recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, grups de treball, etc. Les orientacions i materials necessaris per al desenvolupament d'aquestes activitats es

facilitaran a l'estudiant o bé en les sessions presencials o bé des de l'aula virtual.

2. Treballs en grup: 4. Estudi i treball autònom: preparació de les tasques encarregades i realització del treball guiat específic. El model que s'aplicarà és l'investigador, de manera que l'activitat de l'estudiant se centre en la recerca, la localització, l'anàlisi, la manipulació, l'elaboració i el retorn de la informació.

, l'elaboració i el retorn de la informació.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i analitzarà els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, és reflex de l'aprenentatge individual, entès no solament com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés relacionat fonamentalment amb transformacions personals de les i dels estudiants en trobar-se amb situacions que exigeixen desenvolupar noves habilitats i capacitats de comprensió i raonament.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Assistència i participació en un 80% de les sessions presencials i lliurament de les activitats plantejades en aquestes. Aquesta participació serà indispensable per a superar els diferents continguts de l'assignatura. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les activitats lectives que es proposen en aquesta assignatura.
- Proves i tasques orals i escrites per a la valoració dels continguts teoricopràctics, autoavaluació i lliurament de treballs individuals i grupals.

L'alumnat que no assistisca a classe tindrà dret a examinar-se amb una prova final globalitzadora del conjunt de la matèria. No serà recuperable l'assistència, la participació activa i les activitats d'aula.

En les proves i treballs orals i escrits es tindrà en compte la presentació adequada per a un futur professor/-a, així com la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical, i els aspectes referits a l'adequació, la coherència i la cohesió del text. L'alumnat ha de demostrar una competència lingüística i comunicativa, tant oral com escrita, en la llengua en què s'imparteix l'assignatura corresponent al nivell C1 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.

D'altra banda, no suposarà un valor afegit la utilització de recursos professionals i/o d'Intel·ligència Artificial (IA) en l'elaboració de les tasques i treballs. El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- Cabero, J. i Barroso, J. M. (2016). El vídeo educatiu. En J. Sánchez, J. Ruíz i M. Gómez (Coords.), *Tecnologías de la comunicación y la información aplicadas a la educación* (pp. 81-90). Síntesis.
- Camps, Anna; Cassany, Daniel; Cuenca, M. Josep; Guasch, Oriol i Salvador, Vicent; Sánchez-Enciso, Juan; Sanz, Glòria; Adell, Pilar; Bernárdez, Enrique; Brucart, Josep M. (2011) *Llengua Catalana i Literatura. Complementos de formació disciplinària*. Graó.
- Castañeda, L., Esteve, F. i Adell, J. (2018). ¿Por qué es necesario repensar la competencia docente para el mundo digital? RED. *Revista de Educación a Distancia*, 56. Recuperado de http://www.um.es/ead/red/56/castaneda_et_al.pdf
- Ambròs Pallarès, M. A. i Breu Pañella, R. (2011). 10 Ideas Clave. *Educación en medios de comunicación. La educación mediática*. Graó.
- Ballesteros-Regaña, C. (2013). El vídeo en la enseñanza y la formación. En J. Barroso i J. Cabero (Coords.), *Nuevos escenarios digitales: Las tecnologías de la información y la comunicación aplicadas a la formación y desarrollo curricular* (pp. 167-186). Pirámide.
- Guasch, Oriol (coord.) (2010) *El tractament integrat de les llengües*. Graó.
- Martí Climent, A. i Garcia Vidal, P. (2020). *Didàctics. Projectes de llengua i literatura per a aula de Secundària*. Bromera.
- Castellano-Sanz, M. i Martí-Climent, A. (2023). El tratamiento de las lenguas adicionales en el Proyecto Lingüístico de Centro: TILC y AICLE a revisión en el contexto valenciano. *Research in Education and Learning Innovation Archives (REALIA)*, 31, 33-49. <https://doi.org/10.7203/realia.31.27086>
- Portolés, L. (2020). El multilingüisme a l'escola: tendències educatives i nous reptes. *Caplletra*, 68, 125-147.
- Rodríguez-Gonzalo, C. (2022). Situacions d'aprenentatge per a la reflexió interlingüística. *Artículos de Didáctica de la Lengua i la Literatura*, 94, 41-46.
- Ruiz Bikandi, U. (2006) "La reflexió interlingüística: ajudar a pensar en/amb/sobre tres llengües". *Diversitat de llengües a l'aula. Artículos de Didáctica de la Lengua i la Literatura*, 38, 51-66. Graó.
- Sanmartí, N. (2020). *Avaluar i aprendre: un únic procés*. Octaedro.
- Vila, I., Siqués C. i Roig, T. (2006) *Llengua, escola i immigració: un debat obert*. Barcelona: Graó.

- Finkel, D. (2008). Ensenyar amb la boca tancada. PUV.
- Martí Climent, A. i Garcia Vidal, P. (2021). El videoling: uso educativo del vídeo en la enseñanza de la gramática. Tejuelo, 33, 75-102. DOI: <https://doi.org/10.17398/1988-8430.33.75>
- Rodríguez-Gonzalo, C. i Vilà Santasusana, M. (2024) (coord.). La competència plurilingüe a l'aula (monogràfic). Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura, 101, 4-51.